

Nr 5.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt bemyndigande för Kungl. Maj:t att medgiva visst undantag från gällande villkor för åtnjutande av rätt till varvsindustrirestitution.

I en den 24 januari 1947 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 28, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att under tiden till och med den 30 juni 1949 i fall, då särskilda skäl därtill äro, medgiva, att näringsidkare, som erhållit rätt till varvsindustrirestitution, må åtnjuta sådan tullrestitution, oaktat de av honom använda artiklarna införts av annan näringsidkare, som erhållit rätt till enahanda slag av tullrestitution.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bland annat följande.

I 3 § förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution stadgas, att idkare av varvs- eller verkstadsrörelse ävensom fartygsägare äger att efter verkställd byggnad, ombyggnad, reparation, inredning eller utrustning, inberäknat förseende med reservdelar, av svenskt eller utländskt fartyg av mer än 70 tons bruttodräktighet, utländskt järnfartyg även av 70 tons bruttodräktighet eller därunder, eller av skeppsdocka, dockport, ponton, slip, stapelbädd eller mudderverk, för vilkas byggnad, ombyggnad, reparation, inredning, utrustning eller sjösättning använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, åtnjuta restitution av tull (*varvsindustrirestitution*) för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom fem år före arbetets slutförande av honom införts från utlandet.

Enligt 7 § tullrestitutionsförordningen skall prövning av fråga angående rätt till varvsindustrirestitution ävensom fastställandet av de närmare villkor för rättighetens åtnjutande, som i särskilda fall må finnas erforderliga, ankomma på generaltullstyrelsen efter samråd med kommerskollegium. Rätt till restitution kan, enligt 8 §, beviljas för särskilt fall, för viss tid eller tills vidare.

I 10 § kungörelsen den 4 oktober 1929 (nr 308) med tillämpningsföreskrifter till förenämnda förordning föreskrives, att prövning av fråga om utbekommande av restitutionsbelopp eller om avförande av sådant belopp i fall, då befrielse från erläggande av motsvarande tullbelopp åtnjutits, ankom-

mer på generaltullstyrelsen, i den mån styrelsen icke finner prövningen lämpligen kunna överlåtas på lokal tullmyndighet. Ansökning om utbekommande eller avförande av restitutionsbelopp skall göras inom tre år från den dag, då arbetet slutförts. Då skäl därtill äro, må generaltullstyrelsen för särskilt fall medgiva utsträckning av ansökningstiden. Enligt 11 § samma kungörelse skall, därest varans in- eller utförsel ombesörjts av annan än sökanden, ansökningen om restitution åtföljas av en av sökanden på tro och heder avgiven försäkran, att den, som omhänderhaft in- eller utförseln, varit sökandens befullmäktigade ombud för ändamålet, och skall detta förhållande vara av ombudet bestyrkt.

I proposition den 31 december 1943, nr 19, hemställde Kungl. Maj:t hos 1944 års riksdag om bemyndigande att under tiden till och med den 31 december 1946 i fall, då särskilda skäl därtill förelåge, medgiva att näringsidkare, som erhållit rätt till varvsindustrirestitution, finge åtnjuta sådan tullrestitution, oaktat de av honom använda artiklarna införts av annan näringsidkare, som erhållit rätt till enahanda slag av tullrestitution. Såsom motivering för detta förslag anfördes i propositionen bland annat, att de till följd av kriget försämrade handelsförbindelserna vållat varvsindustrien särskilda svårigheter beträffande materialanskaffningen och att företagen i detta avseende vore i större utsträckning än tidigare beroende av varandras bistånd. Det syntes därför rimligt, att så länge nämnda svårigheter bestode varvsindustrien bereddades sådan lättnad i villkoren för erhållande av tullrestitution, att samarbetet mellan företagen vid anskaffandet av material utomlands såvitt möjligt underlättades. Den lättnad i fråga om villkoren för erhållande av varvsindustrirestitution, som kunde anses påkallad, vore att kravet på identitet mellan importören och förbrukaren av de ifrågavarande materialierna i viss utsträckning eftergäves. I fall, då särskild anledning därtill funnes, borde sålunda tullrestitution kunna erhållas, oaktat sådan identitet icke förelåge, om blott importören och förbrukaren båda vore berättigade till varvsindustrirestitution. Härför erfordrades emellertid riksdagens medverkan. På grund därav och då frågan om undantag från berörda restitutionsvillkor borde ankomma på Kungl. Maj:ts prövning, borde bemyndigande för Kungl. Maj:t inhämtas att under viss tid, förslagsvis till och med den 31 december 1946, medgiva sådant undantag. Vid bifall till en framställning därom finge förutsättas, att tullrestitution kunde beviljas även för materialier, som införts till riket före den tidpunkt, då bemyndigandet erhållits. Ett villkor för restitution borde dock alltid vara att det arbete, varom fråga vore, avslutades under bemyndigandets giltighetstid.

Propositionen, som tillstyrktes av bevillningsutskottet (betänkande nr 3) bifölls av riksdagen (skrivelse den 9 februari 1944, nr 23).

Härefter har Kungl. Maj:t i brev till generaltullstyrelsen den 18 februari 1944 förklarar, att Kungl. Maj:t ville, efter framställning av vederbörande

näringsidkare, i varje särskilt fall pröva, huruvida uti ifrågavarande avseende undantag från gällande restitutionsvillkor kunde beviljas.

Det av riksdagen lämnade bemyndigandet har under tiden efter den 18 februari 1944 av Kungl. Maj:t utnyttjats i sju särskilda fall. Emellertid bör i detta sammanhang erinras om att tiden för ansökan om restitution icke utlöper förrän tre år efter den dag då arbetet i fråga slutförts.

I en den 28 oktober 1946 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrift har *Sveriges varvsindustrieförening* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om att det såsom ett särskilt tidsbegränsat undantag reglerade medgivandet av restitutionsrätt, då varan införts av ett restitutionsberättigat varv och överlåtits till och använts av ett annat sådant varv, måtte upptagas såsom en icke tidsbegränsad bestämmelse under 3 § i 1929 års förordning angående tullrestitution. Därest denna hemställan icke skulle kunna bifallas, anhölle föreningen i andra hand att undantagsbestämmelsen enligt Kungl. Maj:ts brev den 18 februari 1944 måtte givas förlängd giltighet under minst tre år från den 1 januari 1947.

Över nämnda framställning ha, efter remiss, yttranden avgivits av *generaltullstyrelsen* (med bifogande av yttrande från *tulldirektionen i Göteborg*) samt av *kommerskollegium* (med bifogande av yttranden från *Sveriges industriförbund* och *Sveriges mekanförbund*).

Rörande innehållet i dessa yttranden får utskottet hänvisa till propositionen (s. 4—5).

Departementschefen har till stöd för det i propositionen framlagda förslaget anfört följande:

»De särskilda skäl, som föranledde att rätten till varvsindustrirestitution i enlighet med 1944 års riksdagsbeslut utvidgades på sätt förut angivits, torde alltjämt vara för handen. Härtill kommer, att förluster i vissa fall kunde uppstå för varven, därest ifrågavarande bestämmelser skulle upphöra att gälla redan med utgången av år 1946. Med hänsyn härtill anser jag mig böra förorda, att lättnaden i rätten till varvsindustrirestitution utsträcker utöver den hittills gällande tiden.

Såsom generaltullstyrelsen framhållit synes det icke böra ifrågakomma att i förordningen angående tullrestitution införa en utan tidsbegränsning gällande föreskrift i detta ämne. I stället torde den utvägen böra väljas, att fortsatt bemyndigande för Kungl. Maj:t — av enahanda innehåll som det av riksdagen år 1944 givna bemyndigandet — inhämtas för en begränsad tidsperiod, lämpligen för tiden till och med den 30 juni 1949.

Därest riksdagen bifaller en framställning i detta syfte torde få förutsättas, att tullrestitution må kunna beviljas även för materialier, som införts till riket före den tidpunkt, då nu ifrågavarande bemyndigande erhållits. Restitution bör emellertid icke ifrågakomma i sådant fall då det arbete, varom fråga är, avslutas först efter bemyndigandets giltighetstid.»

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 28.

Stockholm den 13 februari 1947.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Johan Bärge, Elon Andersson, Wahlmark, Velander, Sjödahl, Gustaf Elofsson, Frans Ericson, Heüman, Franzon och Carl Eric Ericsson, samt

från andra kammaren: herrar Hagberg i Malmö, Björklund, Hammarlund, Orgård, Falk, Jonsson i Skedsbygd, Karlsson i Grängesberg, Nilsson i Kristinehamn, Kristensson och Jonsson i Malmgrava.
